

Said-i Nursi reklamları Cumhuriyet'te nasıl yayınlandı

19.09.2018

Alev Coşkun yeniden Cumhuriyet Vakfı Başkanlığı'na seçildikten sonra Cumhuriyet gazetesinde taşlar yerinden oynadı. **Aydın Engin, Hakan Kara, Çiğdem Toker, Musa Kart, Melis Alphan, Barbaros Şansal, Ahmet Tulgar** ve **Güray Öz** gazeteyi bıraktı.

Giden ekip 2013'deki seçimde başa gelen Vakıf yönetiminin tasarrufuyla işbaşına gelmiş, **Can Dündar** yayın yönetmeni olmuştu. Bu süreçte "**Cumhuriyet gazetesi bölündü**" iddiası çok yapıldı. Can Dündar, Aydın Engin ağırlıklı gazetenin "**kemalizm çizgisinden saparak liberal ve HDP ağırlıkla yayın yaptığı**" görüşü yaygınlaştı. Hatta "**FETÖ'nün etkisinde olmakla**" bile suçlandı.

O yüzden giden ekip için "**Cumhuriyet Bölücüler/HDP'liler/Fetöcüler'den kurtuldu**" diye sevenler çok. Gelen yeni ekip de "**Cumhuriyet'i kurtaranlar**" olarak karşılanıyor bazıları tarafından. Giden ekipten Aydın Engin'e, bazı liberallere, Fetö'cü kimi yazarlara ve AP raportörü **Kati Piri**'ye göre ise "**faşist, Kemalist, antidemokratik**" ekip "**Faşist Erdoğan'ın saray darbesiyle**" yine Cumhuriyet'in başına gelmişti.

Normalde Cumhuriyet gazetesinin "**iç meselesi**" olan bu değişim, Türkiye'yi ve AB'yi ilgilendiren bir gündem oldu. Gerçekte bundan bir beş yıl öncesine kadar Ak Partililerin sempatiyle baktığı isimlerdi giden isimlerin çoğu. Fakat "**Ergenekon davalarında haksızlık giderilip, tahliyeler olmaya başladığından beri**" liberallerle Ak Partililer arasında dayanışma bozuldu. Düşmanlığa dönüştü. Ergenekoncularla işbirliği yapmakla itham ettiler. Öyle ki "**Erdoğan'ı çok sevmesiyle ünlü**" Hasan Cemal, hiç usanmadan birkaç yıl boyunca neredeyse her Allah'ın günü "**Diktatör Erdoğan**" yazıları yazdı. Hala da yazıyor.

2013'de bu ekibin içinde olanlardan bazıları Cumhuriyet'in yazarları olmuşlardı. Bundan AK Partililer de hoşlanmadı. Ak Partililer onları "**Liboş/Fetoş ekibi**" olarak gördü. Hatta "**Fetö, Cumhuriyet'i işgal etti**" ithamları yapıldı. Bazılarına göre, "**Cemaatin Cumhuriyet'e müdahalesi**" olmuştu. Üstelik ikinci hamleydi bu.

İlk hamle 1983 yılında o dönemde **Yeni Asya** adıyla bilinen Nurculardan gelmişti. Gazeteyi ele geçirmemişlerdi ama öyle bir hamle yapmışlardı ki, Cumhuriyet gazetesinin "**bilindik imajına**" büyük darbe indirmişlerdi. Fakat bu hamle, Cumhuriyet'in o dönemdeki liberal yöneticilerinden kurtulmalarına da sebep olmuştu.

RİSALE-İ NUR REKLAMLARI CUMHURİYET'TE NASIL YAYINLANDI

Cumhuriyet gazetesi her dönem karşıt düşünceliler tarafından da takip ediliyordu. Özellikle 12 Eylül darbesinden sonra kimi muhafazakarlar gazeteyi yakından takibe aldılar. Çünkü "**Atatürkçü diye bilinen bir darbenin**" ardından Atatürkçü gazetenin itibarından faydalanmak gerektiğini düşünüyorlardı.

Nurcular 1983 yılında "**Nur düşmanı**" diye niteledikleri Cumhuriyet gazetesi vasıtasıyla, hem kendilerine, hem de yasaklı olan Said Nursi'nin kitapları Risale-i Nur külliyyatına meşruiyet kazanmak hamlesi yaptılar.

Cumhuriyet gazetesinin "**Risale-i Nur ve Said Nursi karşısında takındığı katı tavrı**" kırmak, gazetenin hitap

ettiği “okuyucu kitlesini Risale-i Nur’dan haberdar etmek” ve “Risalelerin serbest olduğu kanaatini Cumhuriyet gibi devlet ricali ve askeri erkan üzerinde tesiri olan gazete aracılığıyla tescil ettirmek” hedefi Nurcuların en büyük hayalidir.

Bu hayali ortaya atan bugün büyük matbaaların sahibi, o zamanın Yeni Asya gazetesinin ve yayınlarının önemli isimlerinden **Hasan Kondu** idi. Cumhuriyet gazetesi yöneticileriyle görüşmüşler, “**350 bin liraya Risale-i Nur reklamının yayınlanabileceği**” sözünü almışlardı. Fakat Nur hareketi içindeki bazı önemli isimler, “**Düşmana maddi bakımdan destek veriliyor**” gerekçesiyle karşı çıktılar. **Kadir Eren**, “**Bazı kapılar hususi anahtarla açılır!**” diyerek itiraz edenlere cevap verdi. “**Bu ilanlar da, başka türlü açılma olmayan pek çok kapıyı açacak ve o dünyalarda fütuhat yapacak inşallah.**”

Bediüzzaman Said Nursi kitabıyla ve “**Son Şahitler**” araştırmalarıyla tanınan **Necmeddin Şahiner**, “**Ben Cumhuriyet gazetesinin istediği 350 bin lirayı bulurum,**” dedi. Gaziantep’li Necmeddin Şahiner, eşinden iki Halep bileziği alıp parayı temin etti. **Ümit Şimşek** reklam metnini hazırladı. **Üç Mehmed’ler** diye anılan **Mehmet Fırıncı, Mehmet Birinci, Mehmet Kutlular** da bu hamleyi onayladılar.

Büyük ölçüde Hasan Kondu’nun organize ettiği ve **Mustafa Çalışan**’ın yürüttüğü bu teşebbüs, Cumhuriyet gazetesi bünyesinde fikir ayrılıklarına yol açtı. **Nadir Nadi** çizgisini takip eden **İlhan Selçuk, Hikmet Çetinkaya** gibi isimlerden oluşan çekirdek kadro ilanların yayınlanmasına şiddetle karşı çıkarken, **Hasan Cemal, Okay Gönensi** ekibinin desteğiyle Cumhuriyet gazetesinde “**Kararı Siz Verin**” başlıklı Risale-i Nurları’nın ilanları yayınlandı.

“**Çağın tefsiri Risale-i Nur külliyyatı, Bediüzzaman Said Nursi’nin şahaseri, asırları aydınlatan ışık kaynağı, dört temel eser, gençlere rehber**” gibi ifadelerin yer aldığı ilanlar çeyrek sayfa yer aldı. İlanı yayınlanan Said Nursi’nin eserleri ayrıca **Cumhuriyet Kitap Kulübü**’nün listelerinde satışa sunuldu. Nurcular, organize hareket ederek Cumhuriyet Kitap Kulübü’nden yüklü siparişler geçti. Sadece Nurcular değil, o zamana kadar çekinen sağ kesimden belli bir kitle de aldı. Bunlardan biri koli koli Risale-i Nur alan **Celal Bayar**’ın kızı **Nilüfer Gürsoy**’du. Bu hamle Nurcular açısından oldukça önemli değerdirdi.

Hapishanedeki Nurcular normalde içeriye kitap alamazlarken, Cumhuriyet Kitap Kulübü’nden Risale-i Nur külliyyatı siparişleri veriyor, Cumhuriyet’ten gelen kitaplar Nurcu mahkumlara sorunsuz ulaşıyordu.

Sıkıyönetim Komutanlığı bu durumdan rahatsız olarak, Cumhuriyet gazetesinin yazı işleri müdürü **Okay Gönensin**’i Selimiye’ye çağırdı.

“**Bu kitaplar serbestçe yayınlanıyor, biz her kitaba sayfalarımıza açıp listemize aldığımız gibi o kitapları da öyle değerlendirdik. Bizim yaptığımız demokratik bir tavidir**” savunması yaptı Okay Gönensin. Selimiye’deki görevli subay Albay ise, kesinlikle Risaleleri listeleri çıkarmaları yönünde ikaz etti.

Bu ikaza rağmen ilanlar ve Cumhuriyet Kitap Kulübü vasıtasıyla Risale-i Nur satışları devam etti. Fakat çok geçmeden **Hasan Cemal/Okay Gönensin ekibi**, gazetede görevlerinden uzaklaştırıldı ve ilanlar kaldırıldı. Görevden ayrılan ekip, İlhan Selçuk ekibini “**faşistlikle, darbecilikle, askerlerle işbirliği yapmakla**” suçladı.

Nurcuların 80’li yıllardaki hamlesinin dışında, 90’lı yıllarda bazı radikal veya entelektüel İslamcılarının ikinci gazetesi oldu Cumhuriyet gazetesi. Refah Partisi’nin büyüme trendinden, 28 Şubat sürecine kadar bazı gençlerin ilgisi devam etti. O dönemlerde belki de “**12 Eylül karşıtlığından oluşan**” bir dürtüyle bazı İslamcılarının solculara karşı bir yakınlığı oluşmuştu.

CUMHURİYET’İN İKİ ESKİ YAZARI: AYDIN ENGİN VE ORAL ÇALIŞLAR

28 Şubat süreciyle birlikte İslamcı kesimin Cumhuriyet gazetesi merakı, ilgisi, sempatisi sona erdi. Ancak 2000’li yıllarda Cumhuriyet gazetesine yönelik bu sefer o dönemde hala **FettuhlahÇılar** diye anılan cemaat özel bir ilgi duymaya başladı.

28 Şubat süreci öncesi “**Erbakan hariç**” bütün siyasi liderlerle görüşen, merkez medyanın “**Hocaefendi**” diye andığı

Fethullah Gülen'e ve cemaatine uzak duran nadir gazetelerdendi Cumhuriyet. Refah-Yol iktidarı devrildikten sonra, Gülen cemaatinin üstüne de gidilmiş, Fethullah Gülen ABD'ye kaçmakta çareyi bulmuştu.

Bir süre sonra Ecevit hükümeti sarsılır, Tayyip Erdoğan ismi öne çıkarken Fethullah Gülen ve cemaati adeta unutuldu. Ancak ABD'deki Fethullah Gülen boş durmuyordu ve FETÖ yolunda ilerliyordu. Birkaç yıl önceki Fethullahçılarla mücadele unutulmuş, Fethullahçılar yine siyasilerle, gazetecilerle yakın ilişkiler kurmaya başlamıştı.

Hedeflerinden biri Cumhuriyet gazetesiydi. Pek çok gazeteciyi/yazarı yurt dışındaki **"Türk Okulları'na"** geziye götürüyorlar, **"Abant toplantılarına"** davet ediyorlardı. Özellikle liberallerle adeta iç içe olmuşlardı. Cumhuriyet gazetesinden **Oral Çalışlar** ve **Aydın Engin** bu gezilerin ve toplantıların müdavimi oldular.

Bu yeni toparlanma ve gelişme döneminde en önem verdikleri asıl hedef Cumhuriyet gazetesi vasıtasıyla meşruyet kazanmaktı. **Gazeteci ve Yazarlar Vakfı'ndan Cemal Uşşak** ve **Harun Tokak** aracılığıyla, **"bir gazeteciyi ABD'ye davet edip Hocaefendi ile röportaj yapılması teklifinde"** bulundular. Bütün masrafları kendileri karşılayacaklardı. İlhan Selçuk ve ekibi, **"Fethullahçılar bizim aracılığımızla meşrulaşmak istiyorlar"** gerekçesiyle bu teklifi kabul etmedi.

Bu teklif red edildi ama Fethullahçılar Oral Çalışlar ve Aydın Engin ile bağlantılarını sürdürdüler. Fethullahçıların gezilerine ve toplantılarına gedikli katılanlardan oldular. Daha sonraki süreçte Ergenekon operasyonu geldiğinde, İlhan Selçuk içeri alınırken, Aydın Engin ve Oral Çalışlar diğer liberaller gibi **"Ergenekon operasyonuna hak veren"** tavır sergilediler. Aydın Engin'in düşüncelerini yakın olduğu Avrupa medyası da paylaşıyordu. AB, Ergenekon davalarını kınamıyor, hatta **"bağırsakların temizlenmesi, askeri vesayetin sona ermesi"** görüyordu.

Erdoğan ile Fethullah Gülen yollarını ayırınca, **"Cumhuriyet'in iki liberal yazarı"** da birbirinden koptu. Oral Çalışlar arada eleştiriler getirse de adeta Ak Partisi yanlısı oldu. **Radikal**'den sonra **Posta** gazetesine geçti. Haber kanallarının hepsinde daimi konuk olarak yer almaya başladı. Bu özelliği hala devam ediyor. İşin ilginç yanı 17/25 sürecinden sonra Ergenekon davalarının açılmasında büyük katkısı olan **Taraf** gazetesinin Ahmet Altan'dan sonraki yayın yönetmeni olmuştu. Çalışlar bu dönemde bütün solcular ve liberaller tarafından dışlandı ama hükümet medyasında yerini sağlamlaştırdı.

Eski Erdoğan taraftarı Hasan Cemal, Ahmet Altan, Aydın Engin ve diğer liberaller, artık **"Erdoğan düşmanı, HDP ve Gülencilerin demokrasi adına savunucuları"** oldular.

Asiye Güldoğan

Odatv.com

Asiye Güldoğan

Diğer Yazıları

AKP'liler Sedat Peker'i nasıl görüyor

12.06.2021

Fethullah Gülen'in evinde yumruklar konuştu

24.03.2021

Niyazi Birinci nasıl Yavuz Bahadıroğlu oldu

31.01.2021

Kazım Güleçyüz yazısını nasıl sakladı

02.09.2020

Bir başka açıdan Dilipak

24.08.2020

Danimarkalı Gelin'e ne oldu

29.07.2020

Tüm Yazıları

Popüler Yazılar

Müyesser Yıldız

TESUD Başkanına neler soruldu?

30.06.2021

Dr. Hüseyin Nazlıkul, M.D. PhD.

Hastalıklara karşı direnç nasıl artırılır

03.10.2021

Salih Seçkin Sevinç

Pandemi bahaneleri oldu... Restoranlar bizi ya...

03.10.2021

Rafael Sadi

O kritik ziyaretin arka planı

03.10.2021

Yusuf Yavuz

Yeni plan devrede

17.06.2021

Soner Yalçın

Tehdit etmeyin

18.06.2021

Soner Yalçın

Tunus'un foncuları

28.07.2021

Soner Yalçın

Erdoğan'ın öfkesinin sebebi

26.10.2021

Sami Mentş

Milli Eğitim Bakanı yalan söylüyor

25.06.2021

Soner Yalçın

Ata'nın çocukları: 68 Kuşığı

30.06.2021

İletişim

Haber Merkezi: 0 216 449 32 00

Faks: 0 216 449 32 00

Mail: info@odatv.com

İletişim

Künye

Gizlilik Sözleşmesi ve Koşullar

Mobil Uygulamalar

Reklam

Reklam: 0 216 449 32 00

reklam@odatv.com

© 2021, Oda TV. Tüm haklar saklıdır.

ANA SAYFA

YAZARLAR

VIDEO

FOTO GALERİ

ARŞİV

KATEGORİLER

